

Dieta dla sołtysa i zwrot kosztów podróży nie muszą iść w parze

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 26, listopad 2025 08:35

Bernadeta Skóbel

Odśłony: 564

Naczelny Sąd Administracyjny: nie ma obowiązku łącznego ustalania diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy oraz zwrotu kosztów podróży służbowych zawsze wtedy, gdy rada gminy chciałaby (bo to jest tylko jej możliwość) ustanowić według określonych przez siebie zasad jedynie diety dla takich przewodniczących.

NSA wskazał, że poza jedynie możliwością udziału sołtysów jako jednoosobowych organów wykonawczych sołectw w sesjach rady gminy, wykonywanie przez nich swoich mandatów ma miejsce zasadniczo tylko na terenie sołectw. Sołtys nie jest ani pracownikiem administracji samorządowej, ani też podwładnym wójta lub radnych, tym samym ustalanie dla nich obligatoryjnie zwrotu kosztów podróży służbowych związanych z wykonywaniem mandatu ma zasadniczo charakter marginalny. Ponadto w żadnym zakresie nie można uznać, że warunkiem ustalania diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy jest jednocześnie ustalanie dla nich zwrotu kosztów podróży służbowych. Te dwa zakresy są od siebie niezależne i żaden z nich nie stanowi warunku prawidłowej regulacji kolejnego zakresu.

NSA podkreślił również, że nie można sprowadzić wykładni delegacji ustawowej zawartej w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym regulującej jedynie uprawnienie do podjęcia w tym zakresie uchwały do w istocie obowiązku podjęcia uchwał o określonej treści. Taka wykładnia sprowadzająca się do twierdzenia, że skoro rada gminy zamierza ustanowić zasady przyznawania diet sołtysom (lub innym przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych) to wówczas obowiązkowo musi także ustalić zasady zwrotu dla osób pełniących takie funkcje kosztów podróży prowadzi do zawężenia konstytucyjnej podstawy samorządu terytorialnego zawartej w art. 15 ust. 1 Konstytucji RP.

W ocenie NSA jeżeli jakiś przepis budzi wątpliwości co do jego wykładni w takim zakresie, że możliwa jest wykładnia ograniczająca zakres samodzielności samorządu lub poszerzająca ten zakres, to wartość konstytucyjna w postaci decentralizacji władzy publicznej na rzecz samorządu nakazuje wybór interpretacji poszerzającej zakres tej samodzielności.

Wyrok NSA z 12 listopada 2025 r. sygn. III OSK 1134/25

Źródło: orzeczenia.nsa.gov.pl